

ISSN 2518-1467 (Online),
ISSN 1991-3494 (Print)

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҰЛТТЫҚ ҒЫЛЫМ АКАДЕМИЯСЫНЫҢ
Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университетінің

Х А Б А Р Ш Ы С Ы

ВЕСТНИК

НАЦИОНАЛЬНОЙ АКАДЕМИИ
НАУК РЕСПУБЛИКИ
КАЗАХСТАН
Қазақстан Республикасының
педагогикалық университетінің
Абая

THE BULLETIN

THE NATIONAL ACADEMY OF
SCIENCES OF THE REPUBLIC OF
KAZAKHSTAN
Abai Kazakh National Pedagogical
University

PUBLISHED SINCE 1944

3 (397)

MAY – JUNE 2022

ALMATY, NAS RK

БАС РЕДАКТОР:

ТҮЙМЕБАЕВ Жансейіт Қансейітұлы, филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА құрметті мүшесі, Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің ректоры (Алматы, Қазақстан)

БАС РЕДАКТОРДЫҢ ОРЫНБАСАРЫ:

БИЛЯЛОВ Дархан Нұрланұлы, PhD, ҚР ҰҒА құрметті мүшесі, Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университетінің ректоры (Алматы, Қазақстан), **Н = 2**

ҒАЛЫМ ХАТШЫ:

ӘБІЛҚАСЫМОВА Алма Есімбекқызы, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі, Абай атындағы ҚазҰПУ Педагогикалық білімді дамыту орталығының директоры (Алматы, Қазақстан), **Н = 2**

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ:

САТЫБАЛДЫ Әзімхан Әбілқайырұлы, экономика ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі, Экономика институтының директоры (Алматы, Қазақстан), **Н = 5**

САПАРБАЕВ Әбдіжапар Жұманұлы, экономика ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА құрметті мүшесі, Халықаралық инновациялық технологиялар академиясының президенті (Алматы, Қазақстан), **Н = 4**

ЛУКЪЯНЕНКО Ирина Григорьевна, экономика ғылымдарының докторы, профессор, «Киево-Могилян академиясы» ұлттық университетінің кафедра меңгерушісі (Киев, Украина), **Н = 2**

ШИШОВ Сергей Евгеньевич, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, К. Разумовский атындағы Мәскеу мемлекеттік технологиялар және менеджмент университетінің кәсіптік білім берудің педагогикасы және психологиясы кафедрасының меңгерушісі (Мәскеу, Ресей), **Н = 4**

СЕМБИЕВА Ләззат Мықтыбекқызы, экономика ғылымдарының докторы, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің профессоры (Нұр-Сұлтан, Қазақстан), **Н = 3**

АБИЛЬДИНА Салтанат Қуатқызы, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, Е.А.Бөкетов атындағы Қарағанды мемлекеттік университеті педагогика кафедрасының меңгерушісі (Қарағанды, Қазақстан), **Н = 3**

БУЛАТБАЕВА Күлжанат Нурымжанқызы, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясының бас ғылыми қызметкері (Нұр-Сұлтан, Қазақстан), **Н = 2**

РЫЖАКОВ Михаил Викторович, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, Ресей білім академиясының академигі, «Білім берудегі стандарттар және мониторинг» журналының бас редакторы (Мәскеу, Ресей), **Н = 2**

ЕСІМЖАНОВА Сайра Рафихевна, экономика ғылымдарының докторы, Халықаралық бизнес университетінің профессоры, (Алматы, Қазақстан), **Н = 3**

«Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының Хабаршысы».

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Меншіктенуші: «Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы» РҚБ (Алматы қ.). Қазақстан Республикасының Ақпарат және коммуникациялар министрлігінің Ақпарат комитетінде 12.02.2018 ж. берілген

№ 16895-Ж мерзімдік басылым тіркеуіне қойылу туралы куәлік.

Тақырыптық бағыты: *әлеуметтік ғылымдар саласындағы зерттеулерге арналған.*

Мерзімділігі: жылына 6 рет.

Тиражы: 300 дана.

Редакцияның мекен-жайы: 050010, Алматы қ., Шевченко көш., 28, 219 бөл., тел.: 272-13-19

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы, 2022

Типографияның мекен-жайы: «Аруна» ЖК, Алматы қ., Мұратбаев көш., 75.

ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

ТУЙМЕБАЕВ Жансент Кансеитович, доктор филологических наук, профессор, почетный член НАН РК, ректор Казахского национального университета им. аль-Фараби (Алматы, Казахстан)

ЗАМЕСТИТЕЛЬ ГЛАВНОГО РЕДАКТОРА:

БИЛЯЛОВ Дархан Нурланович, PhD, почетный член НАН РК, ректор Казахского национального педагогического университета им. Абая (Алматы, Казахстан), **Н = 2**

УЧЕНЫЙ СЕКРЕТАРЬ:

АБЫЛКАСЫМОВА Алма Есимбековна, доктор педагогических наук, профессор, академик НАН РК, директор Центра развития педагогического образования КазНПУ им. Абая (Алматы, Казахстан), **Н = 2**

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ:

САТЫБАЛДИН Азимхан Абылкаирович, доктор экономических наук, профессор, академик НАН РК, директор института Экономики (Алматы, Казахстан), **Н = 5**

САПАРБАЕВ Абдижапар Джуманович, доктор экономических наук, профессор, почетный член НАН РК, президент Международной академии инновационных технологий (Алматы, Казахстан), **Н = 4**

ЛУКЪЯНЕНКО Ирина Григорьевна, доктор экономических наук, профессор, заведующая кафедрой Национального университета «Киево-Могилянская академия» (Киев, Украина), **Н = 2**

ШИШОВ Сергей Евгеньевич, доктор педагогических наук, профессор, заведующий кафедрой педагогики и психологии профессионального образования Московского государственного университета технологий и управления имени К. Разумовского (Москва, Россия), **Н = 4**

СЕМБИЕВА Лязгат Мыктыбековна, доктор экономических наук, профессор Евразийского национального университета им. Л.Н. Гумилева (Нур-Султан, Казахстан), **Н = 3**

АБИЛЬДИНА Салтанат Куатовна, доктор педагогических наук, профессор, заведующая кафедрой педагогики Карагандинского университета имени Е.А.Букетова (Караганда, Казахстан), **Н=3**

БУЛАТБАЕВА Кулжанат Нурымжановна, доктор педагогических наук, профессор, главный научный сотрудник Национальной академии образования имени Ы. Алтынсарина (Нур-Султан, Казахстан), **Н = 3**

РЫЖАКОВ Михаил Викторович, доктор педагогических наук, профессор, академик Российской академии образования, главный редактор журнала «Стандарты и мониторинг в образовании» (Москва, Россия), **Н=2**

ЕСИМЖАНОВА Сайра Рафихевна, доктор экономических наук, профессор Университета международного бизнеса (Алматы, Казахстан), **Н = 3**

«Вестник Национальной академии наук Республики Казахстан».

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Собственник: ООО «Национальная академия наук Республики Казахстан» (г. Алматы).
Свидетельство о постановке на учет периодического печатного издания в Комитете информации Министерства информации и коммуникаций и Республики Казахстан № **16895-Ж**, выданное 12.02.2018 г.

Тематическая направленность: *посвящен исследованиям в области социальных наук.*

Периодичность: 6 раз в год.

Тираж: 300 экземпляров.

Адрес редакции: 050010, г. Алматы, ул. Шевченко, 28, ком. 219, тел. 272-13-19

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© Национальная академия наук Республики Казахстан, 2022

Адрес типографии: ИП «Аруна», г. Алматы, ул. Муратбаева, 75.

EDITOR IN CHIEF:

TUIMEBAYEV Zhansait Kanseitovich, Doctor of Philology, Professor, Honorary Member of NAS RK, Rector of Al-Farabi Kazakh National University (Almaty, Kazakhstan).

DEPUTY CHIEF DIRECTOR:

BILYALOV Darkhan Nurlanovich, Ph.D, Honorary Member of NAS RK, Rector of Abai Kazakh National Pedagogical University (Almaty, Kazakhstan), **H = 2**

SCIENTIFIC SECRETARY:

ABYLKASYMOVA Alma Yessimbekovna, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Executive Secretary of NAS RK, President of the International Academy of Innovative Technology of Abai Kazakh National Pedagogical University (Almaty, Kazakhstan), **H = 2**

EDITORIAL BOARD:

SATYBALDIN Azimkhan Abilkairovich, Doctor of Economics, Professor, Academician of NAS RK, Director of the Institute of Economics (Almaty, Kazakhstan), **H = 5**

SAPARBAYEV Abdizhapar Dzhumanovich, Doctor of Economics, Professor, Honorary Member of NAS RK, President of the International Academy of Innovative Technology (Almaty, Kazakhstan) **H = 4**

LUKYANENKO Irina Grigor'evna, Doctor of Economics, Professor, Head of the Department of the National University "Kyiv-Mohyla Academy" (Kiev, Ukraine) **H = 2**

SHISHOV Sergey Evgen'evich, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department of Pedagogy and Psychology of Professional Education of the Moscow State University of Technology and Management named after K. Razumovsky (Moscow, Russia), **H = 4**

SEMBIEVA Lyazzat Maktybekova, Doctor of Economic Science, Professor of the L.N. Gumilyov Eurasian National University (Nur-Sultan, Kazakhstan), **H = 3**

ABILDINA Saltanat Kuatovna, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department of Pedagogy of Buketov Karaganda University (Karaganda, Kazakhstan), **H = 3**

BULATBAYEVA Kulzhanat Nurymzhanova, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Chief Researcher of the National Academy of Education named after Y. Altynsarın (Nur-Sultan, Kazakhstan), **H = 2**

RYZHAKOV Mikhail Viktorovich, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, academician of the Russian Academy of Education, Editor-in-chief of the journal «Standards and monitoring in education» (Moscow, Russia), **H = 2**

YESSIMZHANOVA Saira Rafikhevna, Doctor of Economics, Professor at the University of International Business (Almaty, Kazakhstan), **H = 3**.

Bulletin of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan.

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Owner: RPA «National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan» (Almaty). The certificate of registration of a periodical printed publication in the Committee of information of the Ministry of Information and Communications

of the Republic of Kazakhstan **No. 16895-Ж**, issued on 12.02.2018.

Thematic focus: *it is dedicated to research in the field of social sciences.*

Periodicity: 6 times a year.

Circulation: 300 copies.

Editorial address: 28, Shevchenko str., of. 220, Almaty, 050010, tel. 272-13-19

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, 2022

Address of printing house: ST «Aruna», 75, Muratbayev str, Almaty.

BULLETIN OF NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN
ISSN 1991-3494
Volume 3, Number 397 (2022), 149-160
<https://doi.org/10.32014/2022.2518-1467.308>

УДК 378.01

М.Е. Рахметов*, А.К. Садвакасова

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті,
Нұр-Сұлтан, Қазақстан,
E-mail: maksot.raxmetov.96@mail.ru

ҚАШЫҚТАН ОҚИТУ ПЛАТФОРМАЛАРЫН ҚҰРУ ЖӘНЕ ЖҮЗЕГЕ АСЫРУДЫҢ ПРАКТИКАЛЫҚ АЛҒЫШАРТТАРЫ

Аннотация. Бүгінгі күні күн сайын өзгеріп дамып отыратын қоғам талаптары білім беруді дамытудың мемлекеттік бағдарламасында оқыту сапасын түпкілікті өзгертуге нақты қадамдардың жасалуына, жаңа идеялар мен тың жүйелермен жұмыс істеуге негіз болып отыр. Сондықтан қазіргі ақпараттық қоғам мен технологиялар ғасырында – білім алушылардың дамуының жаңа технологиялық кезеңі және білім беру мен оқытудың заманауи үлгілері сәйкес келуі керек. Мақалада болашақ информатика педагогтарын дайындаудағы білім-онлайн платформаларын құруды жобалау мәселелері қарастырылған. Сонымен қатар, болашақ информатика педагогтарын қашықтан оқыту элементтері бойынша даярлаудағы кейбір мәселелерді шешу жолдары және оған оқытудың қажеттілігі айқындалған. Қашықтан оқыту бойынша білім-онлайн платформаларын оқыту мәселелерімен айналысқан еліміздің және шет ел ғалымдарының ғылыми зерттеулеріне сүйене отырып платформа құруда негізгі назарға алынды. Сонымен қатар зерттеу нәтижесінде информатика педагогтарын даярлауда білім-онлайн платформаларын оқыту қажеттілігі ғылыми негізделді. Кәсіптік пәндер мазмұмын саралау барысында білім-онлайн платформалары элементтерін оқытудың қажеттілігі анықталып, оқу мазмұнына бөлімдер бойынша тақырыптар ендіру жоспары келтірілген. «Білім - онлайн платформалары» пәнінің мазмұнында қарастырылатын тақырыптар сипатталған. Синхронды және асинхронды оқыту формаларына нақты мысал келтіріліп, арнайы әдістермен зерттеп

жүзеге асырылған. Осы мақсатты жүзеге асыруда қашықтан оқытудың жобалық жүйесі көрсетіліп білім-онлайн платформаларын құрудың практикалық алғышарттары анықталған. Зерттеу материалын дайындау кезінде: талдау, синтез, жалпылау сияқты жалпы ғылыми әдістер қолданылды. Бұл қашықтықтан оқытудың қалыптасқан жағдайында оқытудың ерекшелігін анықтауға, жинақталған білімді жүйелеуге, ғылыми ұстанымды қалыптастыруға мүмкіндік берді.

Түйін сөздер: LMS, Wordpress, SCORM, синхронды оқыту, асинхронды оқыту, білім-онлайн платформалары, қашықтан оқыту технологиялары, виртуалды платформалар, онлайн байланыс.

М.Е. Рахметов*, А.К. Садвакасова

Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева,
Нур-Султан, Казахстан.

E-mail: maksot.raxmetov.96@mail.ru

ПРАКТИЧЕСКИЕ ПРЕДПОСЫЛКИ СОЗДАНИЯ И РЕАЛИЗАЦИИ ПЛАТФОРМ ДИСТАНЦИОННОГО ОБУЧЕНИЯ

Аннотация. На сегодняшний день в сфере образования в нашей стране происходят различные изменения, новшества, реформы, новые идеи и новые системы, так как в государственной программе должны быть сделаны конкретные шаги к окончательным изменениям качества обучения, вызванные постоянно меняющимися требованиями общества. Поэтому в век современного информационного общества и технологий – нового технологического этапа развития обучающихся-современные модели образования и обучения должны соответствовать. В статье рассматривается проектирование создания образовательных онлайн-платформ при подготовке будущих педагогов информатики. Определены пути решения некоторых проблем подготовки будущих педагогов информатики по элементам дистанционного обучения и необходимость его применения. Основное внимание было уделено созданию платформы на основе научных исследований ученых нашей страны и зарубежных стран, которые занимались вопросами обучения образовательных онлайн-платформ по дистанционному обучению. Кроме того, в результате исследования научно обоснована необходимость преподавания образовательных онлайн-платформ в подготовке педагогов информатики. В ходе анализа содержания профессиональных дисциплин выявлена необходимость обучения

элементам образовательных онлайн-платформ, приведен план внедрения тем по разделам в содержание обучения. Знания-описаны на основе тем, которые могут быть рассмотрены в содержании дисциплины онлайн-платформы. Синхронное и асинхронное обучение изложено на конкретных примерах и изучено специальными методами. Поэтому определены практические предпосылки создания образовательных онлайн-платформ с демонстрацией проектной системы дистанционного обучения. При подготовке материала исследования использовались общенаучные методы: анализ; синтез; обобщение. Это позволило выявить специфику обучения в сложившихся условиях дистанционного обучения, систематизировать накопленные знания, сформировать научную позицию.

Ключевые слова: LMS, Wordpress, SCORM, синхронное обучение, Асинхронное обучение, Образовательные онлайн-платформы, технологии дистанционного обучения, виртуальные платформы, онлайн-общение.

M.E. Rakhmetov*, A.K. Sadvakassova

L.N. Gumilyov Eurasian National University, Nur-Sultan, Kazakhstan.

E-mail: maksot.raxmetov.96@mail.ru

PRACTICAL PREREQUISITES FOR THE CREATION AND IMPLEMENTATION OF DISTANCE LEARNING PLATFORMS

Abstract. To date, various changes in the field of education, innovations, reforms, new ideas and new systems are taking place in the development of education in our country, since concrete steps must be taken in the state program to finally change the quality of education caused by the constantly changing requirements of society. Therefore, in the age of the modern information society and technologies – a new technological stage of the development of students-modern models of education and training should correspond. The article discusses the design of the creation of online educational platforms in the preparation of future computer science teachers. The ways of solving some problems of training future computer science teachers in the elements of distance learning and the need for its training are determined. The main attention was paid to the creation of a platform based on the scientific research of scientists from our country and foreign countries who dealt with the issues of teaching online educational platforms for distance learning. In addition, as a result of the research, the need for teaching online educational platforms in

the training of computer science teachers has been scientifically substantiated. During the analysis of the content of professional disciplines, the need for teaching elements of educational online platforms was identified, a plan for the introduction of topics by sections into the content of training was given. Knowledge is described on the basis of topics that can be considered in the content of the discipline of the online platform. Synchronous and asynchronous learning is presented on concrete examples and studied by special methods. Therefore, the practical prerequisites for the creation of online educational platforms with a demonstration of the project system of distance learning are determined. When preparing the research material, general scientific methods were used: analysis; synthesis; generalization. This made it possible to identify the specifics of learning in the current conditions of distance learning, systematize the accumulated knowledge, and form a scientific position.

Key words: LMS, Wordpress, SCORM, synchronous learning, Asynchronous Learning, Education-online platforms, distance learning technologies, virtual platforms, online communication.

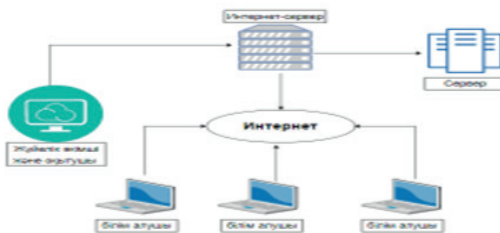
Кіріспе. Қазіргі уақытта педагогикалық жоғары оқу орындарында болашақ информатика педагогтарын даярлауда қашықтан оқытуға арналған білім-онлайн платформаларын оқыту қажеттілігі өзекті мәселелердің бірі. Себебі, ақпараттық коммуникациялық технологияларды меңгеруде заманауи технологияларды қолдану және жүзеге асыру жалпы информатика педагогтарының негізгі міндеттерінің бірі. Осы орайда оқытуды басқару жүйесі (LMS) құралдары білім алушыларға аудитория ішінде немесе одан тыс жерде ақпаратты жеткізуге мүмкіндік беретін онлайн платформа. Бұл оқытушылар мен білім алушыларға кез келген уақытта, кез келген жерде географиялық шектеулерсіз қол жеткізе алатын бейімделген нұсқауды ұсынуға мүмкіндік береді. Бірегей оқыту және дизайн мүмкіндіктері арқылы оқытуды басқару жүйелерін әр деңгейдегі бірқатар білім алушылар үшін енгізуге болады. Оқытуды басқару жүйелерінің көпшілігінде онлайн ортада оқуды және талқылауды жеңілдету үшін пайдаланылатын құралдардың стандартты жиынтығы бар. Кейбір құралдар, мысалы, ағынды талқылау форумы, қарым-қатынас пен бірлескен оқуды дамыту үшін пайдаланылады. Бағалау және онлайн баға құрылғылары сияқты басқа құралдар оқытушының өнімділігін арттыру және курстың оқу мақсаттарына сай болуын қамтамасыз ету үшін және білім алушылардың жұмысын бақылау үшін пайдаланылады. Сонымен қатар, ең жақсы оқу бағдарламасы қосымша құралдарға жүгінбестен онлайн режимінде оқытудың барлық аспектілерін қанағаттандыруға көмектесетін толық шешімдерді ұсынады.

Оқытуды басқару жүйесі (LMS) оқытуды басқаруға, жеткізуге және

бақылауға мүмкіндік беру арқылы веб-негізделген оқу ортасы үшін платформаны қамтамасыз етеді. LMS жиі кез келген веб-негізделген оқыту бағдарламасының бастапқы нүктесі ретінде қарастырылады. Жақсы LMS қосымша клиенттік қолданбаларды қажет етпейтін 100 пайыз веб-орналастыруға болатын болуы керек. Сондай-ақ, LMS әртүрлі өндірушілердің әртүрлі көздерін қолдауы және веб-орналастыруға арналған ашық салалық стандарттарға негізделуі маңызды (Андюсев, 2020:162, Гайрбекова, 2018:39-43).

Ендеше, оқытуды басқару жүйесін құруда ресурстармен кері байланыстың бірқатар тиімді әдістермен танысатын боламыз.

Әдістеме. Оқытуды басқару жүйесін пайдалана отырып, оқу үдерісін ұйымдастырудың ең оңтайлы түрі қашықтықтан оқыту платформалары болып табылады. Қашықтықтан оқытуды ұйымдастыру сызбасы 1-ші суретте көрсетілген.

Сурет 1 - Қашықтан оқыту үдерісі

Оқытуды басқару жүйесін пайдалана отырып оқытудың артықшылықтары

1) Жеке оқыту – оқу материалын тану жылдамдығын білім алушының жеке қалауы мен жағдайына қарай тікелей өзі белгілейді.

2) Оқытудың еркіндігі мен икемділігі – білім алушылар үшін ұсынылған көптеген оқу курстарының кез келгенін таңдай алады, сондай-ақ пәндер бойынша сабақтардың мерзімі мен ұзақтығын өз бетінше реттей алады.

3) Кез келген білім алушы үшін білімнің қолжетімділігі – географиялық және басқа орналасқан жерге қарамастан, осы технологияларды қолдайтын кез- келген университетте қашықтан білім алу мүмкіндігі бар. Бұл әр адамның білім алу қажеттіліктерін қанағаттандыруға мүмкіндік береді.

4) Өзара әрекеттесу жылдамдығы – білім алушы мен оқытушы арасындағы қарым-қатынасты тиімді жүзеге асыру оқу үдерісінің құрамдас элементі болып табылады.

5) Оқу үдерісінің өндірістік қабілеттілігі – оқу үрдісінде ақпараттық және телекоммуникациялық технологиялардың соңғы жетістіктерін пайдалану.

6) Шығармашылық – оқу үдерісінде білім алушының тұлғалық өзін-өзі көрсетуіне қолайлы жағдай (Гейхман, 2006:25-32)

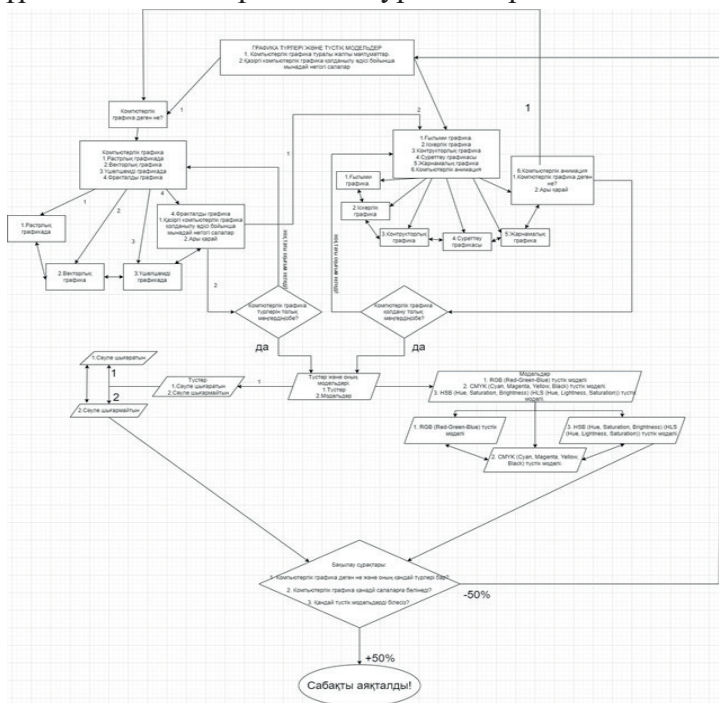
Онлайн оқу платформаларды әзірлеудің классикалық әдістері көбінесе қымбат, уақытты қажет етеді және арнайы дағдыларды қажет етеді. Онлайн оқытуды толығымен жүзеге асыру үшін компаниялар онлайн курс мазмұнын жылдам ұйымдастыру, орналастыру және басқару үшін Learning Content Management Systems (LCMS) пайдаланады.

2000 жылы ADL (Advanced Distributed Learning) бастама тобы қашықтықтан оқыту жүйелері үшін жасалған SCORM (Sharable Content Object Reference Model) стандартын әзірледі. Бұл стандарт білім беру мазмұнын және бүкіл ҚО жүйесін ұйымдастыруға бірқатар талаптарды қамтиды. SCORM XML стандартына негізделген (Попова, 2021:126).

SCORM - бұл ұсынылған спецификациялар мен стандарттар жиынтығы бірнеше бөлімдерден тұрады:

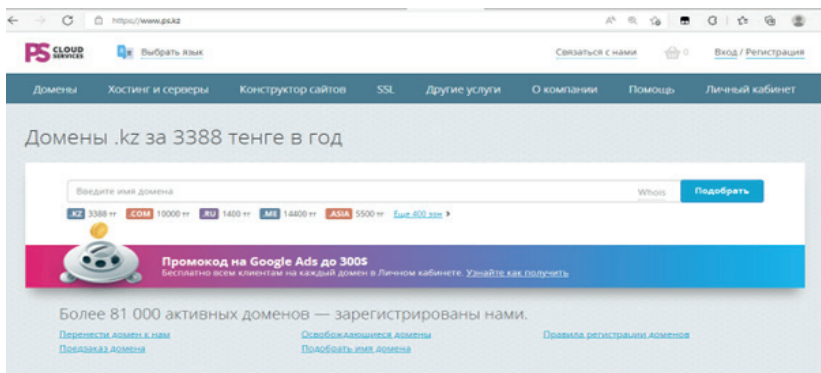
- 1) мазмұнды сақтау моделі;
- 2) ағымдағы орындау ортасы;
- 3) іздеу және навигация.

Осы орайда қашықтан оқытудың SCORM стандарттарына сүйене отырып офлайн инетактивті оқытуды басқару жүйесін құрудың сызба түрінде құрылды. Сызба сұлбасы 2-суретте көрсетілген.

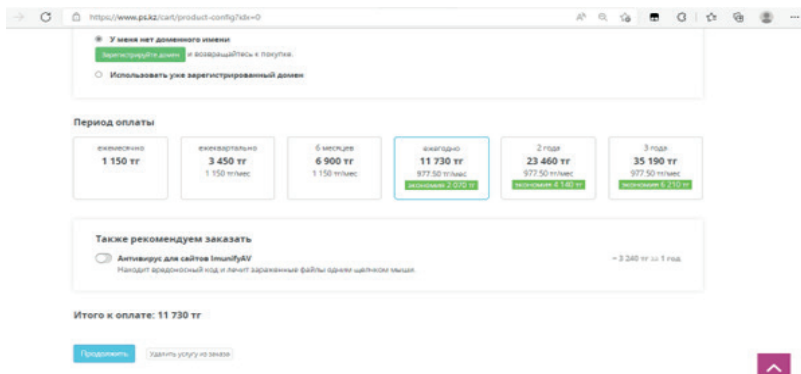
Сурет 2 - Офлайн инетактивті оқытуды басқару жүйесі

Сонымен қатар қашықтан оқыту платформасын құру үшін www.ps.kz бұлттық серверден платформамызды орнатуға арналған хостинг алынды.

Сурет 3 - PS бұлттық сервер

PS бұлттық серверіне тіркелу үшін «Тіреу» батырмасын басып керекті деректерді енгізу немесе gmail акаунтыңыз арқылы серверге тіркеле аласыз. Сондай-ақ хостинг ақылы болғандықтан мерзімдерге байланысты таңдау жасауға болады. Хостинг мүмкіндіктері мен құны 4-ші суретте көрсетілген.

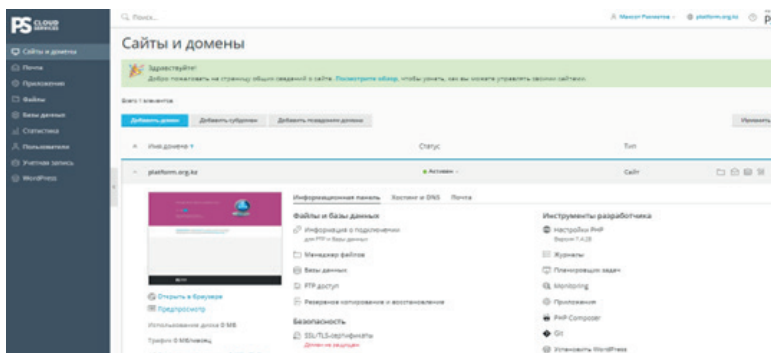
Сурет 4 -Хостинг мүмкіндіктері

Егер де сізде қолданыстағы доменіңіз болмаса таңдаған бағытыңыз бойынша домен атауын жазып сұраныс жібере аласыз. Біздің жағдайымызда платформа құру бағытына сәйкес platform.org.kz доменге мүмкіндік алынды (Сурет 5).

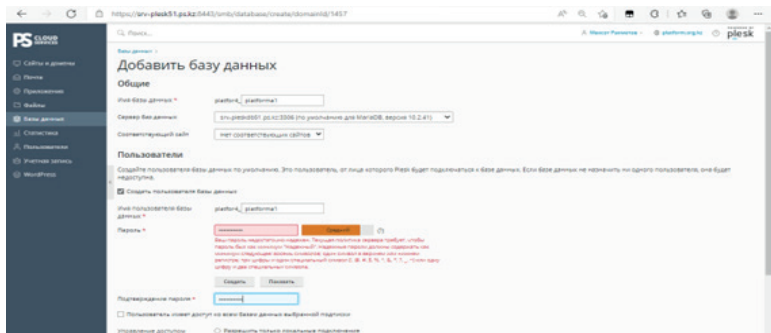
Сурет 5 -Домен алу

PS бұлттық сервері платформа және сайттар құру үшін бірнеше икемділіктерге ие. Бұлтта деректер қорын құруға, пошталық байланыс жасау, статистика және қолданушылар тізімдері мен wordpress плагиндерімен реттеулер жүргізе аласыз. PS бұлттық сервері жұмыс бетшесі 6- суретте көрсетілген.

Сурет 6 - PS бұлттық сервері

PS серверде деректер қоры құрылып platform1 атауы берілді және құпиясөзбен қорғалынды (Сурет 7).

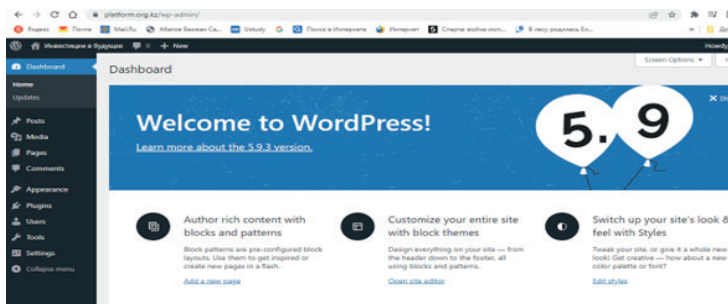
Сурет 7 - Деректер қорын құру

Деректер қоры құрылған соң оқытуды басқару жүйесіне арналған платформалар құру үшін бұлттық серверге wordpress қосымшасының 5,9 соңғы үлгісі орнатылды (Сурет 8).

Сурет 8 - Wordpress кіркі

WordPress-ке кіргеннен кейін доменімізге байланысты wp-admin бетшесі ашылады. Ары қарай plugins бөлімшесіне өзімізге керекті арнайы шаблондарды қолдану арқылы және кез келген бағытта платформаларды құрып бағдарламалау тілдері арқылы платформаның қолданушыларға және оқытушыларға тіркелуге арналған арналған және өзіңіздің техникалық сипаттамаңызға сәйкес оқытуды басқару жүйесін құра аласыз (Сурет 9).

Сурет 9 - Dashboard тақташасы

Қашықтан оқыту платформалары білім берудің тиімділігі. Оқытуды басқару жүйелері (LMS) оқу үдерісінде оқытушылар мен білім алушыларға онлайн-сынып ұсына алады. Онлайн-сынып жағдайында білімі алу оқытушылар мен білім алушылардың оқу үдерісін жоғарлатады. Нассер, Шериф және Романовский (2018) еңбегінде LMS қолдану онлайн білім алушыларға олардың үлгерімі туралы дәйекті ақпарат береді деп мәлімдейді (Шерметеева, 2020:21). LMS қолдану онлайн білім алушыларға тәуелсіз болуға мүмкіндік береді (Nasser et al., 2018). Білім алушылардың белсенділігі артады, өйткені Интернет қолданушылары

өздерінің жетістіктерін бақылау үшін LMS қолданады және кез келген жерде білім алуға мүмкіндік береді. Ол білім алушылардың оқу үдерісінің қарқынын өзі анықтай алатын және басқа жұмысқа орналасу немесе отбасылық міндеттер сияқты мәселелерді шешу үшін кез келген уақытта өз бағдарламаларына қол жеткізуге ие болатын онлайн оқыту ортасы ретінде анықталған. Осылайша, онлайн оқыту білім беру жүйесінің маңызды құрамдас бөлігіне айналды (Юлдашев и др,2016:88). Орталық және конструктивті онлайн оқу орталары дамып келе жатқан кезеңде білім алушылар өздерінің академиялық білімін басқаруды өз бетімен білімді меңгеруді үйренетіндігін Al-Fraihat 2020 жылы «Конструктивистік тәсілдер» еңбегінде тоқталып өткен болатын. Брэдли өз еңбегінде білім алушыларға қашықтан оқытуда белсенді қатысу арқылы хабардарлықты қалыптастыруға және білім алушылардың дербестігіне мән беруге мүмкіндік беру керектігін атап өткен. Сондай-ақ Мурсия және Ванг еңбектерінде онлайн оқыту орталардың талқылауды жеңілдету, модельдеу және онлайн жоспарлау мүмкіндіктері негізделген (Hao Wu et all,2018:11)

Жалпылай келе ғалымдар интернеттің дамуы және оның мүмкіндіктері электрондық пошта, чат, форумдар сияқты веб-пікірталасқа түсіп ақпарат алмасу және басқа да технологиялар оқытушылар мен білім алушыларға әр түрлі өзара әрекеттесу мүмкіндіктерін берді деген пікірде (Stenertorp et all,2020:102-107).

Нәтижелер мен талқылау. Осы құрылған платформада болашақ информатика педагогтарды оқыту дәрістері әзірленіп, тәжірибелік жұмыстар ұйымдастырылуда. Аталмыш жұмыс барысы Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия Ұлттық университетінде білім алушыларының оқыту үдерісінде жүзеге асырылды. Сондай-ақ, білім беру платформаларының тиімділігі мен мүмкіндіктері үш кезеңде жүргізілген эксперименттік жұмыс барысында тексерілді. Экспериментке Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия Ұлттық университетінің «Информатика» және Атырау университетінің «Информатика» кафедрасының («6В01511-Информатика», «6В01503 Білім беру жүйесіндегі информатика және ақпараттық-коммуникациялық технологиялар» және «7М01511-Информатика» білім бағдарламасының) білім алушылары қатысты.

Нәтижелерге сүйене келе ІТ саласы мамандарының пікірінше қашықтан білім беру платформаларының қолданушыларының саны ең тез қарқынмен өсетіндігі 2018 жылы айтылған болатын. Болжамдардан кейінгі 2 жыл аралығында, яғни 2020 жыл соңында әлемдегі білім беру ұйымдарының 41% қашықтан оқыту платформаларын пайдаланғандығын жүргізген сауалнамалар нәтижесіне жүгіне отырып анық-

таған. Осы негізде ЖОО білім алушыларға сауалнама жүргізілді, сауалнама нәтижесі 10 және 11 суреттерде көрсетілген. Сауалнамада білім алушылар қашықтан білім беру платформаларын қолданғысы келетіндігін нақты көруге болады. Және болашақта дербес платформа құруға қызығушылы бары анықталды.

Сурет 10 – Сауалнама нәтижесі

Сурет 11 - Сауалнама нәтижесі

Қорытынды. Қорытындылай келе қашықтан оқыту үдерісінде жаңа оқытуды басқару жүйелерін құру және ақпараттық технологияларды пайдалану білім алушылардың мамандығына деген қызығушылықтарын арттыруға, ғылыми және шығармашылық дүниетанымын қалыптастыруға, кәсіби сапасын арттыруға, нарықта бәскеге қабілетті маман даярлауға үлкен ықпалын тигізеді. Сондықтан оқу үдерісінде қашықтан оқыту платформаларын қолдану әлемдік білім беру кеңістігіне толық ену және халықаралық деңгейге шығу қоғам дамуының жоғары тиімді технологияларына негізделген жаңа білім беру стратегиясына көшу болып табылады. Қашықтан білім беруге бағытталған зерттеу жұмысымызда қашықтан оқыту платформаларының тиімділіктерін зерттеу, болашақ информатика педагогтарын даярлауда қашықтан оқыту технологияларын қолдану негізінде әдістемелік құралдар әзірлеу жұмыстары жалғасын табатын болады.

Information about the authors:

Rakhmetov Maxot – doctoral student, L.N. Gumilyov Eurasian National University; *maksot.raxmetov.96@mail.ru*, 0000-0001-9745-6925;

Sadvakassova Aigul – PhD, associate professor, L.N. Gumilyov Eurasian National University; *sak79@bk.ru*, 0000-0001-8219-5515.

ӘДЕБИЕТТЕР:

Андюсов, Кейс-метод как инструмент формирования компетентностей, 2020.

Гайрбекова, Игровые интерактивные технологии как средство обучения РКИ, 2018. No 5. С. 39–43.

Гейхман, Дистанционное образование в свете интерактивного подхода / Л.К. Гейхман // Матер. II Международ. Науч.-практ. конф. (Пермь, 6-8 февраля 2007 г.). – Пермь: Изд-во ПГТУ, 2006. - С.25-32.

Попова С.Ю., Пронина Е.В. Современные образовательные технологии. кейс-стади. Учебное пособие для академического бакалавриата Изд.2. 2021.126 с.

Шереметьева, Об использовании метода кейс-стади для создания универсальных ресурсов концептуального аннотирования многоязычных текстов// Вестник Южно-Уральского государственного университета. Серия: Лингвистика 4, 2020.

Юлдашев З.Ю., Бобохужаев Ш.И. Инновационные методы обучения: особенности кейс-стади метода обучения и пути его практического использования. Ташкент: Iqtisod-Moliya, 2006. 88 с.

Hao Wu, Jun He, Yijian Pei. Scientific Impact at the Topic Level: A Case Study in Computational Linguistics. Journal of the American Society for Information Science and Technology. 2010, November, vol. 61, issue 11, pp. 2274-2287.

Stenetorp P., Pyysalo S., Topic G., Ohta T., Ananiadou S., Jun'ichi Tsujii J. BRAT: a Web-based Tool for NLP-Assisted Text Annotation. Proceedings of the 13th Conference of the European Chapter of the Association for Computational Linguistics, April 2327, 2012. Avignon, France, 2012, pp. 102-107.

REFERENCES:

Andyusev, Case method as a tool for the formation of competencies // The headmaster of the school. 2020.

Gayrbekova, Game interactive technologies as a means of teaching RCT // Reflection. 2018.

Geikhman, Distance education in the light of an interactive approach / L.K. Geikhman // Mater. II International. Scientific and practical conference (Perm, February 6-8, 2007). – Perm: Publishing House of PSTU 2006,. - pp. 25-32.

Попова С.Ю., Пронина Е.В. Современные образовательные технологии. кейс-стади. Учебное пособие для академического бакалавриата Изд.2. 2021.126 с.

Sheremetyeva, On the use of the case study method to create universal resources for conceptual annotation of multilingual texts // Bulletin of the South Ural State University. Series: Linguistics No. 4, 2020.

Yuldashev Z.Yu., Bobokhuzhaev Sh.I. Innovative teaching methods: features of the case study of the teaching method and ways of its practical use. Tashkent: Iktisod-Moliya, 2006. 88 p.

Hao Wu, Jun He, Yijian Pei. Scientific Impact at the Topic Level: A Case Study in Computational Linguistics. Journal of the American Society for Information Science and Technology. 2010, November, vol. 61, issue 11, pp. 2274-2287.

Stenetorp P., Pyysalo S., Topic G., Ohta T., Ananiadou S., Jun'ichi Tsujii J. BRAT: a Web-based Tool for NLP-Assisted Text Annotation. Proceedings of the 13th Conference of the European Chapter of the Association for Computational Linguistics, April 2327, 2012. Avignon, France, 2012, pp. 102-107.

ПАМЯТИ

доктора юридических наук, профессора, академика НАН РК

БАЙМАХАНОВА МУРАТА ТАДЖИ-МУРАТОВИЧА

01.11.1933 – 04.06.2022 гг.

4 июня 2022 года ушел из жизни крупный казахстанский ученый, доктор юридических наук, профессор, академик НАН РК Баймаханов Мурат Таджи-Муратович.

Мурат Таджи-Муратович родился 1 ноября 1933 года в г. Алматы. После окончания школы поступил на юридический факультет Московского государственного университета им. М. В. Ломоносова, который с отличием окончил в 1957 году. В 1973 году защитил диссертацию на тему «Противоречия в развитии правовой надстройки социалистического общества и пути их разрешения».

Мурат Таджи-Муратович работал в Министерстве юстиции Казахстана, а после окончания аспирантуры полностью посвятил свою жизнь науке, пройдя путь от научного сотрудника, научного секретаря, заведу-

ющего отделом, заместителя директора до директора одного из ведущих научных организаций Казахстана – Института философии и права.

Основные направления научных исследований ученого были вопросы конституционного права, теории государства и права, политологии.

Учитывая его глубокие знания в области государственного права, большой опыт, он был назначен председателем Конституционного Суда Республики Казахстан, проработав на этой должности с 1992 по 1995 годы.

С 1995 года – проректор университета «Кайнар» и Высшей школы права «Әділет». Принимал участие в создании Конституции Казахстана и законопроекта об органах государственного управления.

В 1978-1993 годах выступал с докладом на международных конгрессах в США, Франции, Бразилии и других странах.

Мурат Таджи-Муратович внес большой вклад в развитие и становление юриспруденции независимого Казахстана. Ему принадлежат разработки общей теории и методологии права, теории государства, основ конституционного права (сочетание Конституции и текущего законодательства, влияние Основного закона на закрепление, защиты и обеспечения приоритетности прав и свобод человека и гражданина), концепции правового государства и гражданского общества.

Наиболее крупными научными достижениями ученого являются: комплексная разработка проблем противоречий в развитии правовой надстройки при социализме, а также исследование вопроса о становлении правового государства и конституционном процессе в Республики Казахстан.

Мурат Таджи-Муратович оставил бесценное научное наследие: он автор более 300 научных работ, в том числе монографий «Становление суверенитета Республики Казахстан»; Взаимодействие правового сознания с моралью и нравственностью в обществе переходного периода, которые служат неисчерпаемым источником знаний для студентов, магистрантов, преподавателей-юристов.

Вся жизнь Мурат Таджи-Муратович, его научно-педагогическая, организаторская и общественная деятельность служит прекрасным примером умелого сочетания теории и практики, глубоких научных изысканий с активным участием в решении как фундаментальных, так и практических задач.

За большие заслуги перед страной ему было присвоено звание Лауреата премии имени *Чокана Валиханова*, имеет медали и Почетные

грамоты РК, а в 2020 году Указом Президента РК награждён *орденом «Парасат»*.

Президиум НАН РК скорбит о невосполнимой утрате, выражает глубокое соболезнование родным и близким Мурата Таджи-Муратовича.

В нашей памяти Мурат Таджи-Муратович навсегда останется талантливым организатором науки, выдающимся ученым-юристом, безгранично преданным своей профессии и избранному пути, соратником, патриотом Казахстана, оставившим яркий и незабываемый след в истории отечественной науки!

Светлая память о Баймаханове Мурате Таджи-Муратовиче навсегда сохранится в наших сердцах!

Президиум НАН РК

МАЗМҰНЫ

ПЕДАГОГИКА

Г.У. Азимова, А.А. Сатбекова

ЗАМАНАУИ МОБИЛЬДІ ҚОСЫМШАЛАРДЫ ҚАЗАҚ ТІЛІН ОҚЫТУ
ӘДІСТЕМЕСІНДЕ ҚОЛДАНУДЫҢ ТИІМДІ ЖОЛДАРЫ.....5

Н. Арыстанбекұлы

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА ДІНТАНУЛЫҚ САРАПТАМА
ЖҮРГІЗУДІҢ ТАҒЫЛЫМДЫҚ МӘН-МАҢЫЗЫ.....20

Н.А. Ахметова, Г.А. Кажигалиева, М.М. Шайжанова

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА МЕКТЕПТЕ БІЛІМ БЕРУДІҢ
ЖАҒАРТЫЛҒАН МАЗМҰНЫ КОНТЕКСІНДЕ ОРЫС ТІЛІН
ИНТЕГРАТИВТІ ОҚЫТУ.....28

А.Е. Әбілқасымова, М.Р. Кушербаева, С. Тамаев, Д.А. Демисенова

СТУДЕНТТЕРДІҢ ӨЗІНДІК ЖҰМЫСЫН ФИЗИКА МЕН
МАТЕМАТИКАНЫҢ ПӘНАРАЛЫҚ БАЙЛАНЫСЫ НЕГІЗІНДЕ
ҰЙЫМДАСТЫРУ.....42

І.Н. Ерсари, Э.А. Бакирова

ЦИФРЛЫҚ БІЛІМ БЕРУ РЕСУРСТАРЫН ОҚЫТУ КЕЗІНДЕ ҚОЛДАНУ
МҮМКІНДІКТЕРІ.....56

Қ. Жаңабаев, А. Ш. Тұрғанбаева, Б. Б. Ешметова

XV-XVIII ҒАСЫРЛАРДАҒЫ ЖЫРАУЛАР ҚОЛДАНЫСЫНДАҒЫ ТҰРАҚТЫ
ТОПОНИМИКАЛЫҚ БІРЛІКТЕРІНІҢ СЕМАНТИКАСЫ-ПАТРИОТТЫҚ
ТӘРБИЕ ОБЪЕКТІСІ РЕТІНДЕ.....69

А.А. Куралбаева, Н. Әмірбек, Д.Е. Бауыржановна

БІРІНШІ СЫНЫП ОҚУШЫЛАРЫНА ОҚУ МЕН ЖАЗУДЫ ҮЙРЕТУ
ӘДІСТЕРІ.....83

Б.С. Қапалбек, Н.Н. Оразхан

ҰЛТ ҰСТАЗЫНЫҢ БАСТАУЫШ МЕКТЕПКЕ ҚАТЫСТЫ ҒЫЛЫМИ-
ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ҰСТАНЫМДАРЫ (Ахмет Байтұрсынұлының
150 жылдығына арналған).....99

Д.Е. Муратбекова, А.Ж. Сапарғалиева

БОЛАШАҚ МҰҒАЛІМДЕРДІ БАСТАУЫШ СЫНЫП ОҚУШЫЛАРЫНЫҢ
СӨЙЛЕУ ӘРЕКЕТІН ҚАЛЫПТАСТЫРУҒА ДАЙЫНДАУДЫҢ
ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.....110

А.С. Орынбекова, Г.Ж. Меңлібекова
БОЛАШАҚ ӘЛЕУМЕТТІК ПЕДАГОГТАРДЫҢ КӘСІБИ ІС-ӘРЕКЕТКЕ
ДАЯРЛЫҒЫН ҚАЛЫПТАСТЫРУДЫ ЭКСПЕРИМЕНТТІК ЗЕРТТЕУ.....126

Э.Ә. Өтебаева, А.Ә. Солтанбекова, А.Б. Шормақова
ҚАЗАҚ ҚЫЗЫНА ҚАТЫСТЫ ИДИОЭТНИКАЛЫҚ БІРЛІКТЕРДІҢ
ӘДІСТЕМЕЛІК ЖӘНЕ ЭТНОТАНЫМДЫҚ НЕГІЗДЕРІ.....136

М.Е. Рахметов, А.К. Садвақасова
ҚАШЫҚТАН ОҚЫТУ ПЛАТФОРМАЛАРЫН ҚҰРУ ЖӘНЕ ЖҮЗЕГЕ
АСЫРУДЫҢ ПРАКТИКАЛЫҚ АЛҒЫШАРТТАРЫ.....149

А.Д. Сыздықбаева, У.М. Әбдіғапбарова
ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРНЫНАН KEЙІНГІ БІЛІМ БЕРУ СУБЪЕКТИЛЕРІНІҢ
АКАДЕМИЯЛЫҚ АЛАЯҚТЫҚТАРЫ: МӘНІ, ҚАЗІРГІ ЖАҒДАЙЫ.....161

Халел Агнур
БОЛАШАҚ ДИПЛОМАТТАРДЫҢ ШЕТТІЛДІК МӘДЕНИЕТАРАЛЫҚ
КОММУНИКАТИВТІК ДИСКУРСЫН ҚАЛЫПТАСТЫРУДА КӘСІБИ
БАҒЫТТАЛҒАН ТІЛДІК КУРСЫҢ ТИІМДІЛІГІ.....179

М.Е. Ыбраим, С.Б. Тәліп, Л.К. Бактыбаева
МЕКТЕПКЕ ДЕЙІНГІ БАЛАЛАРДАҒЫ «МЕКТЕП ЖЕТІЛУ»
ПСИХО-ФИЗИОЛОГИЯЛЫҚ СИПАТТАРЫН ТАЛДАУ.....192

ЭКОНОМИКА

С.С. Аюбаева, Э. Жуперкене, Л.И. Кусаинова, А.С. Ибраева
ХАЛЫҚТЫҢ СЕНІМІ – ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МЕМЛЕКЕТТІК
АППАРАТЫНЫҢ БЕДЕЛ МЕНЕДЖМЕНТІ АСПЕКТИЛЕРІНІҢ БІРІ
РЕТІНДЕ..... 204

**С.Х. Бейсембекова, М.Р. Сихымбаев, З.Қ. Қалиасқарова,
Қ.Б. Жұманазаров, А.К. Алпысбаева**
ҚАЗАҚСТАННЫҢ ЖЕР ҚОЙНАУЫН ПАЙДАЛАНУДАҒЫ
ИННОВАЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТІ: МЕМЛЕКЕТТІК РЕТТЕУДІ ДАМУДЫҢ
ТЕОРИЯЛЫҚ-ӘДІСНАМАЛЫҚ ТӘСІЛДЕРІ.....221

Ғ.М. Жұрынов, А.А. Муталиева, А.Е. Есболова, С. Дырка
СҮТ ӨНІМДЕРІ ШАҒЫН КЕШЕНДЕРІНІҢ КООПЕРАЦИЯСЫ ЖӘНЕ
ИННОВАЦИЯЛЫҚ ДАМУ ОРТАСЫНА ЫҚПАЛДАСУЫ.....237

**Б.Н. Исабеков, С.И. Игильманова, К.Е.Хасенова, Н.М. Анарбеков,
А.К. Бакпаева, Б. Шошай**
ҚАЗАҚСТАН АЙМАҚТАРЫНЫҢ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ДАМУЫ:
ПРОБЛЕМАЛАРЫ МЕН БОЛАШАҒЫ.....252

А.С. Кадырова, Г.Т. Кунуркульжаева, Б.Ж. Болатова, М. А. Тлеубергена, Н.Б. Султамуратова, М. Жанат ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ДАМУЫНЫҢ ҚАЗІРГІ ЖАҒДАЙЫ ЖӘНЕ БОЛАШАҒЫ.....	264
М.А. Қанабекова Л.Қ. Маткаримова, С.А. Файзуллина ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУЫНЫҢ ҚАЗІРГІ ЖАҒДАЙЫ.....	280
Г.Е. Керімбек, Б.К. Нурмағанбетова, З.О. Иманбаева, К.Б.Сатымбекова, А.А. Нұрғалиева КӘСПОРЫННЫҢ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ЖАҒДАЙЫН ЖЕТІЛДІРУДІҢ НЕГІЗГІ БАҒЫТТАРЫ.....	292
А.Ж. Құрмантаева, Ж.А.Оспанбаев, С.Н.Абиева ҚАЗАҚСТАН ЭКОНОМИКАСЫНДАҒЫ ҚҰРЫЛЫМДЫҚ ӨЗГЕРІСТЕРДІҢ ҚАЗІРГІ ЖАҒДАЙЫ.....	305
Г. Лухманова, Г. Сейтова, Н. Сартанова, Г. Абаева ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ АУЫЛШАРУАШЫЛЫҒЫНДАҒЫ ҚАРЖЫЛЫҚ ҚАТЫНАСТАР.....	317
А.А. Ниязбаева, Д.А. Амержанова, Б. Куантқан, А.Ж. Ибрашева, Р.Б. Сартова, М.К. Каримбергенова ЭКОНОМИКАНЫҢ ИННОВАЦИЯЛЫҚ СЕКТОРЛАРЫНА ИНВЕСТИЦИЯЛАРДЫҢ КОНЦЕПТУАЛДЫҚ АСПЕКТИЛЕРІ.....	327
Н.Н. Нұрмұхаметов, Ж.С. Булхайрова, Э. В.Белоусова, Ш. Косымбаева ҚАЗАҚСТАННЫҢ ТҰРҒЫНҮЙ САЯСАТЫН ДАМУ: ҚАЗІРГІ ЖАҒДАЙЫ ЖӘНЕ ДАМУ ПРОБЛЕМАЛАРЫ.....	339
А.Б. Пиязбаева ЭКОНОМИКАЛЫҚ САНА МЕН ЭКОНОМИКАЛЫҚ ОЙЛАУ: ӨЗАРА БАЙЛАНЫС ДИАЛЕКТИКАСЫ.....	360
Л.С. Спанкулова, З.К. Чуланова, Е. Нұрұлы, Ж.С. Исаева ДӘРІЛІК САҚТАНДЫРУДЫ ЕНГІЗУДІ БАҒАЛАУДЫҢ ӨДІСТЕМЕЛІК ТӘСІЛДЕРІ.....	379
ҒАЛЫМДЫ ЕСКЕ АЛУ	
Заң ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі Баймаханов Мұрат Тәжі-Мұратұлын еске алу.....	397

СОДЕРЖАНИЕ

ПЕДАГОГИКА

Г.У. Азимова, А.А. Сатбекова

ЭФФЕКТИВНЫЕ СПОСОБЫ ВНЕДРЕНИЯ СОВРЕМЕННЫХ
МОБИЛЬНЫХ ПРИЛОЖЕНИЙ В МЕТОДИКУ ПРЕПОДАВАНИЯ
КАЗАХСКОГО ЯЗЫКА.....5

Н. Арыстанбекұлы

ПОЗНАВАТЕЛЬНОЕ ЗНАЧЕНИЕ ПРОВЕДЕНИЯ РЕЛИГИОВЕДЧЕСКОЙ
ЭКСПЕРТИЗЫ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН.....20

Н.А. Ахметова, Г.А. Кажигалиева, М.М. Шайжанова

ИНТЕГРАТИВНОЕ ОБУЧЕНИЕ РУССКОМУ ЯЗЫКУ В КОНТЕКСТЕ
ОБНОВЛЕННОГО СОДЕРЖАНИЯ ШКОЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН.....28

А.Е. Абылкасымова, М.Р. Кушербаева, С. Тамаев, Д.А. Демисенова

ОРГАНИЗАЦИЯ САМОСТОЯТЕЛЬНОЙ РАБОТЫ СТУДЕНТОВ НА ОСНОВЕ
МЕЖПРЕДМЕТНЫХ СВЯЗЕЙ ФИЗИКИ И МАТЕМАТИКИ.....42

И.Н. Ерсари, Э.А. Бакирова

ВОЗМОЖНОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ЦИФРОВЫХ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ
РЕСУРСОВ В ОБУЧЕНИИ.....56

К. Жанабаев, А.Ш. Тургенбаева, Б.Б. Ешметова

СЕМАНТИКА УСТОЙЧИВЫХ ТОПОНИМИЧЕСКИХ ЕДИНИЦ ЖЫРАУ
XV-XVIII ВЕКОВ - ОБЪЕКТ ПАТРИОТИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ.....69

А.А. Куралбаева, Н. Амирбек, Д.Е. Бауыржановна

МЕТОДЫ ОБУЧЕНИЯ ПЕРВОКЛАССНИКОВ РАННЕМУ ЧТЕНИЮ
И ПИСЬМУ.....83

Б.С. Капалбек, Н.Н. Оразхан

НАУЧНО-ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ПОЗИЦИИ УЧИТЕЛЯ НАЦИИ ПО
ОТНОШЕНИЮ К НАЧАЛЬНОЙ ШКОЛЕ (Посвящено 150-летию
Ахмета Байтурсынова).....99

Д.Е. Муратбекова, А.Ж. Сапаргалиева

ОСОБЕННОСТИ ПОДГОТОВКИ БУДУЩИХ ПЕДАГОГОВ К
ФОРМИРОВАНИЮ РЕЧЕВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ У МЛАДШИХ
ШКОЛЬНИКОВ.....110

А.С. Орынбекова, Г.Ж. Менлибекова
ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЕ ИССЛЕДОВАНИЕ ФОРМИРОВАНИЯ
ГОТОВНОСТИ БУДУЩИХ СОЦИАЛЬНЫХ ПЕДАГОГОВ
К ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ.....126

Э.А. Утебаева, А.А. Солтанбекова, А.Б. Шормакова
МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ И ЭТНОЯЗЫКОВЫЕ ОСНОВЫ
ИДИОЭТНИЧЕСКИХ ЕДИНИЦ ПО ОТНОШЕНИЮ К ОБРАЗУ
КАЗАХСКОЙ ДЕВУШКИ.....136

М.Е. Рахметов, А.К. Садвакасова
ПРАКТИЧЕСКИЕ ПРЕДПОСЫЛКИ СОЗДАНИЯ И РЕАЛИЗАЦИИ
ПЛАТФОРМ ДИСТАНЦИОННОГО ОБУЧЕНИЯ.....149

А.Д. Сыздыкбаева, У.М. Абдигапбарова
АКАДЕМИЧЕСКОЕ МОШЕННИЧЕСТВО СУБЪЕКТОВ
ПОСТДИПЛОМНОГО ОБРАЗОВАНИЯ: СУЩНОСТЬ, ТЕКУЩЕЕ
СОСТОЯНИЕ.....161

Халел Агнур
ЭФФЕКТИВНОСТЬ ПРОФЕССИОНАЛЬНО –ОРИЕНТИРОВАННОГО
ЯЗЫКОВОГО КУРСА В ФОРМИРОВАНИИ ИНОЯЗЫЧНОГО
МЕЖКУЛЬТУРНОГО КОММУНИКАТИВНОГО ДИСКУРСА БУДУЩИХ
ДИПЛОМАТОВ.....179

М.Е. Ыбраим, С.Б. Талип, Л.К. Бактыбаева
АНАЛИЗ ПСИХО-ФИЗИОЛОГИЧЕСКИХ ХАРАКТЕРИСТИК «ШКОЛЬНОЙ
ЗРЕЛОСТИ» У ДЕТЕЙ ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА.....192

ЭКОНОМИКА

С.С. Аюбаева Э. Жуперкене Л.И. Кусаинова, А.С. Ибраева
ДОВЕРИЕ НАСЕЛЕНИЯ, КАК ОДИН ИЗ АСПЕКТОВ РЕПУТАЦИОННОГО
МЕНЕДЖМЕНТА ГОСУДАРСТВЕННОГО АППАРАТА РЕСПУБЛИКИ
КАЗАХСТАН.....204

**С.Х. Бейсембекова, М.Р. Сихимбаев, З.К. Калиаскарова, К.Б. Жуманазаров,
А.К. Алпысбаева**
ИННОВАЦИОННАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ В НЕДРОПОЛЬЗОВАНИИ
КАЗАХСТАНА: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ
К РАЗВИТИЮ ГОСУДАРСТВЕННОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ.....221

Ғ.М. Жұрынов, А.А. Муталиева, А.Е. Есболова, Стефан Дырка
КООПЕРАЦИЯ И ИНТЕГРАЦИЯ МАЛЫХ МОЛОЧНО-ПРОДУКТОВЫХ
ПОДКОМПЛЕКСОВ В ИННОВАЦИОННУЮ.....237

Б.Н. Исабеков, С.И. Игильманова, К.Е. Хасенова, Н.М. Анарбеков, А.К. Бакпаева, Б. Шошай ИННОВАЦИОННОЕ РАЗВИТИЕ РЕГИОНОВ КАЗАХСТАНА: ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ.....	252
А.С. Кадырова, Г.Т. Кунуркульжаева, Б.Ж. Болатова, М. А. Тлеубергена, Н.Б. Султамуратова, М. Жанат СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН.....	264
М.А. Канабекова, Л.К. Маткаримова, С.А. Файзуллина СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН.....	280
Г.Е. Керимбек, Б.К. Нурмаганбетова, З.О. Иманбаева, К.Б. Сатымбекова, А.А. Нурғалиева ОСНОВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ ЭКОНОМИЧЕСКОГО СОСТОЯНИЯ ПРЕДПРИЯТИЯ.....	292
А.Ж. Курмантаева, Ж.А. Оспанбаев С.Н. Абиева СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ СТРУКТУРНЫХ ИЗМЕНЕНИЙ В ЭКОНОМИКЕ КАЗАХСТАНА.....	305
Г. Лухманова, Г. Сейтова, Н. Сарганова, Г. Абаева ФИНАНСОВЫЕ ОТНОШЕНИЯ В СЕЛЬСКОМ ХОЗЯЙСТВЕ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН.....	317
А.А. Ниязбаева, Д.А. Амержанова, Б. Куанткан, А.Ж. Ибрашева, Р.Б. Саргова, М.К. Каримбергенова КОНЦЕПТУАЛЬНЫЕ АСПЕКТЫ ИНВЕСТИРОВАНИЯ В ИННОВАЦИОННЫЕ ОТРАСЛИ ЭКОНОМИКИ.....	327
Н.Н. Нурмухаметов, Ж.С. Булхайрова, Э.В. Белоусова, Ш. Косымбаева РАЗВИТИЕ ЖИЛИЩНОЙ ПОЛИТИКИ КАЗАХСТАНА: СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ И ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ.....	339
А.Б. Пиязбаева ЭКОНОМИЧЕСКОЕ СОЗНАНИЕ И ЭКОНОМИЧЕСКОЕ МЫШЛЕНИЕ: ДИАЛЕКТИКА ВЗАИМОСВЯЗИ.....	360
Л.С. Спанкулова, З.К. Чуланова, Е. Нурулы, Ж.С. Исаева МЕТОДИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ К ОЦЕНКЕ ВНЕДРЕНИЯ ЛЕКАРСТВЕННОГО СТРАХОВАНИЯ.....	379
ПАМЯТИ УЧЕНОГО	
Памяти доктора юридических наук, профессора, академика НАН РК Баймаханова Мурата Таджи-Муратовича.....	397

CONTENTS

PEDAGOGY

G.U. Azimova, A.A. Satbekova

EFFECTIVE APPROACHES FOR INTEGRATING MODERN MOBILE APPLICATIONS INTO KAZAKH LANGUAGE TEACHING.....5

N. Arystanbekuly

RELIGIOUS EXPERTISE IN THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN EDUCATIONAL VALUE OF DRIVING.....20

N.A. Akhmetova, G.A. Kazhigalieva, M.M. Shaizhanova

INTEGRATIVE TEACHING OF THE RUSSIAN LANGUAGE IN THE CONTEXT OF THE UPDATED CONTENT OF SCHOOL EDUCATION IN THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN.....28

A.E. Abylkasymova, M.R. Kuserbaeva, S. Tamaev, D.A. Demissenova

ORGANIZATION OF INDEPENDENT WORK OF STUDENTS ON THE BASIS OF INTERDISCIPLINARY CONNECTIONS BETWEEN PHYSICS AND MATHEMATICS.....42

I.N. Yersari, E.A. Bakirova

POSSIBILITY OF USING DIGITAL EDUCATIONAL RESOURCES IN THE TEACHING.....56

K. Zhanabaev, A.Sh. Turganbayeva, B.B. Eshmetova

SEMANTICS OF STABLE TOPONYMIC UNITS OF ZHYRAU XV-XVIII CENTURIES - THE OBJECT OF PATRIOTIC EDUCATION.....69

A.A. Kuralbayeva, N. Amirbek, D.B. Yesenkulova

METHODS OF TEACHING FIRST GRADERS TO EARLY READING AND WRITING.....83

Kapalbek B.S., Orazkhan N.N.

SCIENTIFIC AND PEDAGOGICAL POSITIONS OF THE NATIONAL TEACHER IN RELATION TO PRIMARY SCHOOL (Dedicated to the 150th anniversary of Akhmet Baitursynov).....99

D.YE. Muratbekova, A.Zh. Sapargaliyeva

FEATURES OF PREPARATION OF FUTURE TEACHERS FOR THE FORMATION OF SPEECH ACTIVITY OF YOUNGER PUPILS.....110

A.S. Orynbekova, G.Zh. Menlibekova EXPERIMENTAL RESEARCH WORK ON THE FORMATION OF THE READINESS OF FUTURE SOCIAL PEDAGOGUES FOR PROFESSIONAL ACTIVITY.....	126
E.A. Utebayeva, A.A. Soltanbekova, A.B. Shormakova METHODOLOGICAL AND ETHNO-LINGUISTIC FOUNDATIONS OF IDIOETHNIC UNITS IN RELATION TO THE IMAGE OF A KAZAKH GIRL.....	136
M.E. Rakhmetov, Sadvakassova A.K PRACTICAL PREREQUISITES FOR THE CREATION AND IMPLEMENTATION OF DISTANCE LEARNING PLATFORMS.....	149
A. Syzdykbayeva, U. Abdigapbarova ACADEMIC FRAUD BY POST-GRADUATE EDUCATION SUBJECTS: ESSENCE, CURRENT STATUS.....	161
Khalel Agnur THE EFFECTIVENESS OF A PROFESSIONALLY–ORIENTED LANGUAGE COURSE IN THE FORMATION OF A FOREIGN -LANGUAGE INTERCULTURAL COMMUNICATIVE DISCOURSE OF FUTURE DIPLOMATS.....	179
M.Ye. Ybraim, S.B. Talip, L.K. Baktybaeva AN ANALYSIS OF THE PSYCHO-PHYSIOLOGICAL CHARACTERISTICS OF “SCHOOL MATURITY” IN PRESCHOOL CHILDREN.....	192
ECONOMICS	
S.S. Ayubayeva, E. Zuperkiene, L.I. Kussainova, A.S. Ibrayeva PUBLIC CONFIDENCE AS ONE OF THE ASPECTS OF REPUTATION MANAGEMENT OF PUBLIC SERVICE OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN.....	204
S.Kh. Beisembekova, M.R. Sikhimbayev, Z.K. Kaliaskarova, K.B. Zhumanazarov, A.K. Alpysbayeva INNOVATIVE ACTIVITY IN THE SUBSOIL USE OF KAZAKHSTAN: THEORETICAL AND METHODOLOGICAL APPROACHES TO THE DEVELOPMENT OF ITS STATE REGULATION.....	221
G.M. Zhurynov, A.A. Mutaliyeva, A.Ye. Yesbolova, S.Dyrka COOPERATION AND INTEGRATION OF SMALL DAIRY AND FOOD SUBCOMPLEXES INTO AN INNOVATIVE DEVELOPMENT ENVIRONMENT.....	237

B.N. Isabekov, S. Igilmanova, K.Khassenova, N.M. Anarbekov, A.K. Bakpayeva, B. Shoshay INNOVATIVE DEVELOPMENT OF THE REGIONS OF KAZAKHSTAN: PROBLEMS AND PROSPECTS.....	252
A.S. Kadyrova, G.T. Kunurkulzhayeva, B.Z. Bolatova, M.Tleubergenova, N.B. Sultamuratova, M. Zhanat MODERN STATE AND PROSPECTS OF INNOVATIVE DEVELOPMENT OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN.....	264
M.A. Kanabekova, L.K. Matkarimova, S.A. Faizullina CURRENT STATE OF ECONOMIC DEVELOPMENT OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN.....	280
G. Kerimbek, B. Nurmaganbetova, Z. Imanbayeva, K. Satymbekova, A. Nurgaliyeva THE MAIN DIRECTIONS OF IMPROVING THE ECONOMIC SITUATION OF THE ENTERPRISE.....	292
A. Kurmantaeva, Zh.A. Ospanbayev S.N. Abieva THE CURRENT STATE OF STRUCTURAL CHANGES IN THE ECONOMY OF KAZAKHSTAN.....	305
G. Lukhmanova, G. Seitova, N.Sartanova, G. Abayeva FINANCIAL RELATIONS IN AGRICULTURE OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN.....	317
A. Niyazbayeva, D. Amerzhanova, B. Kuantkan, A. Ibrasheva, R. Sartova, M. Karimbergenova CONCEPTUAL ASPECTS OF INVESTMENT IN INNOVATIVE BRANCHES OF ECONOMICS.....	327
N.N. Nurmukhametov, Z.S. Bulkhairova, E.V. Belousova, S. Kossymbayeva DEVELOPMENT OF HOUSING POLICY IN KAZAKHSTAN: CURRENT STATE AND PROBLEMS OF DEVELOPMENT.....	339
A.Piyazbayeva ECONOMIC CONSCIOUSNESS AND ECONOMIC THINKING: THE DIALECTIC OF INTERCONNECTEDNESS.....	360
L.S. Spankulova, Z.K. Chulanova, Ye. Nuruly, Zh.S. Issayeva METHODOLOGICAL APPROACHES TO ASSESSING THE INTRODUCTION OF DRUG INSURANCE.....	379
MEMORY OF SCIENTISTS	
In memory of Doctor of Law, Professor, academician of NAS RK Baymakhanov Murat Tadjı-Muratovich.....	397

Publication Ethics and Publication Malpractice in the journals of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan

For information on Ethics in publishing and Ethical guidelines for journal publication see <http://www.elsevier.com/publishingethics> and <http://www.elsevier.com/journal-authors/ethics>.

Submission of an article to the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan implies that the work described has not been published previously (except in the form of an abstract or as part of a published lecture or academic thesis or as an electronic preprint, see <http://www.elsevier.com/postingpolicy>), that it is not under consideration for publication elsewhere, that its publication is approved by all authors and tacitly or explicitly by the responsible authorities where the work was carried out, and that, if accepted, it will not be published elsewhere in the same form, in English or in any other language, including electronically without the written consent of the copyright-holder. In particular, translations into English of papers already published in another language are not accepted.

No other forms of scientific misconduct are allowed, such as plagiarism, falsification, fraudulent data, incorrect interpretation of other works, incorrect citations, etc. The National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan follows the Code of Conduct of the Committee on Publication Ethics (COPE), and follows the COPE Flowcharts for Resolving Cases of Suspected Misconduct (http://publicationethics.org/files/u2/New_Code.pdf). To verify originality, your article may be checked by the originality detection service Cross Check <http://www.elsevier.com/editors/plagdetect>.

The authors are obliged to participate in peer review process and be ready to provide corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. All authors of a paper should have significantly contributed to the research.

The reviewers should provide objective judgments and should point out relevant published works which are not yet cited. Reviewed articles should be treated confidentially. The reviewers will be chosen in such a way that there is no conflict of interests with respect to the research, the authors and/or the research funders.

The editors have complete responsibility and authority to reject or accept a paper, and they will only accept a paper when reasonably certain. They will preserve anonymity of reviewers and promote publication of corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. The acceptance of a paper automatically implies the copyright transfer to the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan.

The Editorial Board of the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan will monitor and safeguard publishing ethics.

Правила оформления статьи для публикации в журнале смотреть на сайте:

[www: nauka-nanrk.kz](http://www.nauka-nanrk.kz)

ISSN 2518–1467 (Online),

ISSN 1991–3494 (Print)

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en>

Директор отдела издания научных журналов НАН РК *А. Ботанқызы*

Заместитель директор отдела издания научных журналов НАН РК *Р. Жәліқызы*

Редакторы: *М.С. Ахметова, Д.С. Аленов*

Верстка на компьютере *Г.Д. Жадырановой*

Подписано в печать 30.06.2022.

Формат 60x881/8. Бумага офсетная. Печать - ризограф.

25,5 п.л. Тираж 300. Заказ 3.